

naonlig med Budgettet, saaledes som det var før 1864. I 1860—61 var den samlede ordinære Udgift til Forsvarsvæsenet 6,281,000 Rd. Jeg nævner dette Beløb i Rigsdaler, fordi dette gjør Sammenligningen lettere, og jeg har ogsaa af den Grund omsat indeværende Mars Budget i Rigsdaler. I 1862—63 var Beløbet omtrent det samme — lidt større — nemlig c. 6 $\frac{1}{3}$ Million Rd., og vi kunne altsaa omtrent gaa ud fra, at Forsvarsbudgettet for Monarkiet før 1864 var 6 $\frac{1}{3}$ Million Rd.; dersom vi vilde nedsette dette Budget med et saa stort Beløb, som vilde følge af, at Territoriet indskrænktes til $\frac{2}{5}$, skulde Udgiften i 1865 have været nedgaaet til 3 $\frac{3}{6}$ Mill. Rd., men dette var ingenlunde Tilfældet. Ganste vist fandt der-betydelige Reduktioner Sted, men Budgettet for 1866—67, altsaa et Budget, som endnu ikke var paavirket af de nye Forsvarslove, udviser dog en samlet ordinær Udgift til Forsvarsvæsenet af c. 4 $\frac{1}{2}$ Million Rd., hvilket er ikke ubetydelig Mæxe, end man efter Territoriets Omfang egentlig skulde have ventet. Forsvarskommissionen i 1866 mente dog at kunne forpge dette Beløb noget yderligere, saaledes at der til Krigsministeriet skulde anvendes 3 $\frac{1}{2}$ Mill. Rd., til Flaaden 1 $\frac{1}{2}$ Mill. Rd., altsaa ialt c. 5 Mill. Rd., og der var vistnok al Grund til, trods Terroriets Indskrænkning, eller maaste rettere netop paa Grund deraf, at forpge Udgifterne til Forsvarsvæsenet noget. Dette Forsvarskommissionens Forslag af 1866 fik allerede en Udvildelse af Regjeringen, saaledes at det kom til Rigsdagen med et Beløb af 5 $\frac{1}{7}$ Mill. Rd., hvilket dog ikke var nogen væsentlig Forpgelse; men her i Rigsdagen blev Budgettet ganske betydelig forhøjet; Initiativet til disse Forpøielser er taget fra Repræsentationens Side. Vi se da, at det Budget, som fremkom paa Grundlag af de nye Forsvarslove af 1867, Budgettet for 1868—69, omfatter ialt en ordinær Udgift til Forsvarsvæsenet af 5,981,000 Rd., eller omtrent 6 Mill. Rd., men siden den Tid ere Udgifterne yderligere vorede Aar for Aar i en ganske betydelig Grad. Udgifterne i det nye Budget for 1875—76 udgjøre nu for Krigsministeriet 4,294,000 Rd. og for Marineministeriet 2,200,000 Rd., altsaa ialt c. 6 $\frac{1}{2}$ Mill. Rd., saaledes at der i Løbet af disse Aar er kommet $\frac{1}{2}$ Mill. Rd. til. Dette er blot den ordinære Udgift, men foruden den findes der paa det nye Budget endnu et Beløb af over $\frac{1}{2}$ Mill. Rd. til ekstraordinære Udgifter. De Herrer ville altsaa se, at de ordinære og ekstraordinære Udgifter til Forsvarsvæsenet for 1875—76 ere over 7 Mill. Rd., og De ville da frage se, at vi her i væsentlig Grad ere komne videre, end Udgifterne vare før 1864 for hele Monarkiet. Overfor de Klager, Anker og Beshyldninger, der ere reiste imod Repræsentationen for, at den har været karvig overfor Forsvarsvæsenet, tror jeg, at disse Tal, som jeg her har anført, tale fuldstændig tilstrekkelig. Det er derfor saa meget mere at beklage og

at undres over, at selve det Forsvarsvæsen, som med saa store Beføstninger er skaffet tilveie, nu synes at sættes saa lavt, som fra mange Sider er Tilfældet, og at det omtrent fremstilles, som om Danmark ligger aaben for Tjenden. Vi ere paa vor Side overbeviste om, at vi med Hensyn til de ordinære Udgifter til Forsvarsvæsenet ere komne ind paa en Udvikling, der fører os for vidt og fører os til større Udgifter, end der er rimelige efter Samfundets Fordringer og Forholdene i Almindelighed, og vore Forslag om de ordinære Udgifter til Ordningen og Organisationen af Forsvarsværnene maa derfor gaa ud paa, at der kan opnaas ikke ubetydelige Besparelser i de overordentlig store Udgifter, vi nu ere naaede til. Et helt andet Spørgsmaal er det imidlertid, naar der kommer en Henvendelse til os om nu ekstraordinært at bevilge betydelige Pengesummer til saadanne Anlæg, som, eengang tilveiebragte, skulde kunne blive Støttepunkter for det personlige Forsvar, hvoraf vi nu ere i Besiddelse. Her staa vi overfor noget Nyt, overfor et Spørgsmaal, som vi ere istand til at kunne tage under Overveielse, uafhængig af Forhandlingerne om de ordinære Foranstaltninger og Udgifter, og overfor et Spørgsmaal, hvor vi ville kunne komme til at tilraade og ere komne til at tilraade saadanne Foranstaltninger, som vi kunne se ikke i Fremtiden ville føre os ud over de Grændser, vi paa nogen Maade kunne finde rimelige. Flertallet er villigt til at bevilge selv betydelige Summer, naar vi derved kunne se fremkomme en saadan Støtte for Forsvaret, som vi ialtsald kunne tillægge nogen Betydning. — Jeg kommer da nu til Spørgsmaalet om, hvilke de Foranstaltninger ere, vi kunne tilraade, og jeg maa her bede det høie Thing om ikke at blive træt; det er en saa omfattende Sag, her foreligger, at dette vel maa kunne berettigge til at anvende nogen længere Tid dertil. Vi have naturligvis overfor disse rent militære Spørgsmaal allerførst maattet søle den Mangel, som ligger i, at Flertallet ikke har været i Besiddelse af den Sagkyndighed, som man maatte have ønsket, for at det kunde sælde en paa samtlige Overveielser grundet Dom om disse Forhold, hvorfor man altsaa ikke har været istand til at opstille Noget, som paa nogen Maade kan siges at være fremgaaet fra vort eget Initiativ. Vi have derfor maattet søge til de Sagkyndige og høre deres Mening og deres Dom for derefter at danne os vor egen Mening. Vi have i Udvalget med stor Uforbeholdenhed faaet meddeelt alt det Materiale, som i den Henseende kunde være af Betydning; men jeg vilde komme altfor vidt, dersom jeg skulde give noget udtømmende Referat af, hvad vi saaledes have haft til Behandling i Udvalget; thi det er overordentlig umfangsrigt. Jeg maa med Hensyn til Flertallets Stilling kun udtale, at vi ikke fra vort Standpunkt have anset det for rigtigt at trænge dybere